

SADRŽAJ :

Predgovor	3
-----------	---

Glava I	
POJAM I PODJELA UGOVORA	17

Odjeljak 1	
UGOVOR	19

Odsjek 1.	
OPŠTA I ISTORIJSKO-PРАВNA RAZMATRANJA O	
POJMU UGOVORA U PРАВNOJ NAUCI I	
LEGISLATIVI	19

Pojam ugovora u rimskom pravu	20
Pojam ugovora u pravnoj nauci	21
Pojam ugovora u legislativi	22
Razlika između ugovora i drugih pravnih poslova, sporazuma i saglasnosti koji nemaju djestvo ustanovljenja, modifikacije ili ukidanja obligacije	23
Porijeklo i terminologija	27

Odsjek 2.	
OSNOVNA NAČELA SAVREMENOG	
UGOVORNOG PRAVA	29

Načelo autonomije volje	29
Načelo konsenzualizma	30

Odjeljak 2	
PODJELA UGOVORA	32

Odsjek 1.	
PODJELA UGOVORA U RIMSKOM PРАВU	32

Realni ugovori	32
Verbalni ugovori	33
Literalni ugovori	33

Konsensualni ugovori	34
Neimenovani ugovori u rimskom pravu	34
Odsjek 2.	
PODJELA UGOVORA U SAVREMENOM UGOVORNOM PRAVU	36
Podjela ugovora prema tome da li ih zakon posebno reguliše i imenuje	36
Podjela ugovora prema tome da li je propisana ili ugovorena forma uslov za nastanak ugovora	39
Podjela ugovora prema tome da li obaveze postoje samo na jednoj ili na obje strane	47
Podjela ugovora prema tome da li se za koristi primljene od druge ugovorne strane daje ili ne daje naknada	53
Podjela ugovora prema tome da li je u trenutku zaključenja ugovora poznat odnos i obim uzajamnih davanja	56
Podjela ugovora prema tome da li se obaveza izvršava u jednom trenutku i u okviru jednog akta davanja, činjenja ili uzdržavanja ili u određenom dužem vremenskom periodu kroz više takvih akata	60
Podjela ugovora prema tome da li je sadržaj obaveze karakterističan samo za jednu konkretnu vrstu ugovora ili za dva ili više različitih ugovora	65
Podjela ugovora prema načinu zaključenja	68
Podjela ugovora prema međusobnoj zavisnosti	77
Podjela ugovora prema ličnim svojstvima ugovornika	79
Podjela ugovora prema ugovornoj obavezi da se zaključi drugi ugovor	83
Podjela ugovora prema prepoznatljivosti razloga obavezivanja	92

Glava II ZAKLJUČENJE UGOVORA

Odjeljak 1 USLOVI ZA ZAKLJUČENJE UGOVORA

Odsjek 1. USLOVI ZA ZAKLJUČENJE UGOVORA KOJI SE ODNOSE NA UGOVORNIKE

Sposobnost ugovaranja	100
Saglasnost volja	113

Odsjek 2.

NASTAJANJE SAGLASNOSTI ZA ZAKLJUČENJE UGOVORA

Pregovori	125
Posljedice propuštanja obaveza pregovarača	133
1. Predugovorna odgovornost za štetu (<i>culpa in contrahendo</i>)	133
2. Oblici i pretpostavke predugovorne odgovornosti	143
3. Obim predugovorne odgovornosti za štetu	145
4. Krivica kao osnov predugovorne odgovornosti	147
5. Ostali slučajevi predugovorne odgovornosti	148

Odsjek 3.

PONUĐA ZA ZAKLJUČENJE UGOVORA

Pojam	148
Teorijska shvatanja o pravnoj prirodi ponude	153
Ponuda javnosti	155
Forma ponude	166
Pravna dejstva ponude	170

Odsjek 4.

PRIHVAT PONUDE

Pojam	180
Način prihvata ponude	180
Prihvat ponude mora biti upućen ponuđaču	184
Podudarnost sadržaja ponude i prihvata	184
Prihvat ponude uz primjedbe koje ne utiču na pristanak ponuđenog (Gundajući prihvat)	185
Potvrda o prijemu ponude ne smatra se prihvatom ponude	186
Ukrštanje ponuda	186
Blagovremenost prihvata ponude	189
Forma izjave o prihvatu ponude	190
Jezik izjave o prihvatu ponude	190
Dejstvo prihvata ponude	191

Odsjek 5.	
NASTANAK UGOVORA	191
Vrijeme nastanka ugovora	191
Mjesto zaključenja ugovora	194
Odsjek 6.	
NEDOSTACI U POGLEDU FORMIRANJA VOLJE UGOVORNIH STRANA	195
Zabluda	196
1. Pojam zablude	196
2. Vrste zablude	197
Prevara	208
1. Pojam prevare	208
2. Prevara o pobudi ili motivu	211
3. Pretpostavke prevare	211
4. Pravne posljedice prevare	212
Prinuda	213
1. Pojam	213
2. Uslovi za ništavost ugovora zbog prinude	215
3. Prinuda mora biti nedopuštena	215
Odsjek 7.	
USLOVI KOJI SE ODNOSI NA SADRŽAJ UGOVORA I OBLIK IZRAŽAVANJA VOLJE UGOVORNIKA	216
Predmet ugovora	216
Kauza (osnov) ugovora	217
Forma ugovora	217
Vrste forme ugovora	224
A. Forma ugovora prema načinu ispoljavanja volje ugovornika	224
1. Pismena forma ugovora	224
2. Forma javne isprave	238
3. Realna forma	240
4. Konkurencija formi	241

B. Forma ugovora prema intenzitetu pravnog dejstva	241
1. Bitna ili konstitutivna forma (forma ad solemnitatem)	241
2. Dokazna forma (forma ad probationem)	242
C. Forma ugovora prema izvoru nastanka	245
1. Zakonska forma	245
2. Ugovorena forma	247
3. Forma koju stranke ugovaraju poslije zaključenja ugovora	248

Odjeljak 2

MODIFIKACIJA UGOVORA I DRUGIH PRAVNIH POSLOVA

Uslov (condicio)	249
1. Pojam	252
2. Mogućnost uslova	252
3. Dozvoljenost ili dopuštenost uslova	253
4. Neizvjesnost uslova	253
5. Obim uslova	253
6. Uslov kao sastojak pravnog posla	254
7. Uslov i sadržaj pravnog posla	255
8. Vrste uslova	255
9. Vrste uslova prema Zakonu o obligacionim odnosima	259
Nalog (modus)	264
1. Pojam	264
2. Dejstva naloga	266
Rok	268
1. Pojam	268
2. Rok u pravnom poslu i računanje vremena	268
3. Način određivanja i vrste rokova u pravnom poslu	269
4. Podjela rokova s obzirom na subjekte koji ih određuju i prema obimu neizvjesnosti	271
5. Podjela rokova prema djestvu na pravni posao	272
6. Računanje vremena (computatio temporis)	273

Odjeljak 3	
TUMAČENJE UGOVORA	275
Pojam	275
Odnos tumačenja i pravne kvalifikacije ugovora	275
Način utvrđivanja smisla i dometa ugovornih odredaba (način tumačenja ugovora)	277
Pravila tumačenja ugovora	279
1. Opšta pravila za tumačenje ugovora	280
2. Posebna pravila o tumačenju ugovora	282
3. Dispozitivna pravila o vansudskom tumačenju ugovora	283
Glava III	
DEJSTVA UGOVORA	285
Odjeljak 1	
OPŠTA DEJSTVA UGOVORA	287
Dejstva ugovora u odnosu na ugovorne strane – stvaranje obaveza za ugovarače	287
Dejstva ugovora u odnosu na treća lica	291
1. Ugovor o ispunjenju trećem licu	292
2. Ugovor koji stvara obavezu zaštite trećeg lica	293
3. Ugovor o obećanju radnje trećeg lica	294
4. Ugovor u korist trećeg lica	296
Odjeljak 2	
POSEBNA DEJSTVA TERETNIH UGOVORA	309
Odsjek 1.	
ODGOVORNOST ZA NEDOSTATKE U ISPUNJENJU TERETNIH UGOVORA	311
Pojam	311

Istorijski razvoj odgovornosti za nedostatke u ispunjenju teretnih ugovora	311
Pretpostavke odgovornosti za nedostatke u ispunjenju teretnih ugovora	311
Pravna priroda odgovornosti za nedostatke u ispunjenju teretnih ugovora	313

Odsjek 2.

ODGOVORNOST ZA PRAVNE NEDOSTATKE ISPUNJENJA

Dužnost zaštite od pravnog uznemiravanja	312
Istorijski razvoj instituta	314
Pojam evikcije	315
Vrste evikcije	317
Uslovi za nastanak odgovornosti za pravne nedostatke ispunjenja	320
Posljedice evikcije	326
Ugovorno ograničenje ili isključenje odgovornosti za evikciju	329
Odgovornost prenosioca za pravne nedostatke zbog postojanja ograničenja javno-pravne prirode	330
Gubitak prava	331

Odsjek 3.

ODGOVORNOST ZA MATERIJALNE NEDOSTATKE

Dužnost zaštite od materijalnih nedostataka	332
Pretpostavke odgovornosti prenosioca za materijalne nedostatke stvari	340
Materijalni nedostaci za koje prodavac odgovara	345
Materijalni nedostaci za koje prodavac ne odgovara	347
Pregled stvari, obaveza obavještanja o uočenom nedostatku i rokovi obavještanja	350
Posebno o pravima pribavioca koji je blagovremeno i uredno obavjestio prenosioca o nedostatku	362
Opšte pravilo o gubljenju prava na raskid ugovora zbog nedostatka i izuzeci od tog pravila	375
Dejstva raskida ugovora zbog materijalnog nedostatka	378
Postupno otkrivanje nedostataka i prava pribavioca	380

Gašenje prava kupca po osnovu materijalnih nedostataka stvari	380
Pravo pribavioca na naknadu štete u slučaju materijalnih nedostataka	381

Odsjek 4.
GARANCIJA ZA ISPRAVNO FUNKCIONISANJE
PRODATE STVARI 385

Pojam garancije	388
Vrste garancije	390
Pretpostavke odgovornosti prodavca i proizvođača po osnovu garancije za ispravno funkcionisanje prodate stvari	392

Odsjek 5.
PREKOMJERNO OŠTEĆENJE 418

Istorijski razvoj instituta i domen primjene	419
Shvatanja o pojmu i pravnoj prirodi prekomjernog oštećenja	421
Pojam i pretpostavke prekomjernog oštećenja prema zakonu o obligacionim odnosima	427
Prekomjerno oštećenje kao gubitak imovine i kao pravna činjenica	432
Prekomjerno oštećenje kao subjektivno pravo	433
Pravna priroda ponude druge (neoštećene) strane za dopunu do prave vrijednosti – materijalno-pravni i procesni aspekti	434

Odsjek 6.
ZELENAŠKI UGOVOR 437

Pojam	437
Porijeklo zelenaškog ugovora	441
Pretpostavke za nastanak zelenaškog ugovora	442
Pravne posljedice zaključenja zelenaškog ugovora	447

Odsjek 7.
RASKID ILI IZMJENA UGOVORA ZBOG
PROMJENJENIH OKOLNOSTI 451

Istorijski razvoj	452
Promjenjene okolnosti i međunarodne konvencije	468

Načela za međunarodne trgovačke ugovore i načela evropskog ugovornog prava	469
Promjenjene okolnosti u jugoslovenskom pravu do donošenja zakona o obligacionim odnosima	471
Promjenjene okolnosti prema zakonu o obligacionim odnosima	477

Glava IV

PRESTANAK UGOVORA 499

Odjeljak 1

NEPOSTOJEĆI I NEVAŽEĆI UGOVORI 501

Odsjek 1.

TAKOZVANI “NEPOSTOJEĆI UGOVORI” 501

Odsjek 2.

NEVAŽEĆI UGOVORI 503

Sankcija ništavosti ugovora	506
Sankcija rušljivosti ugovora	506
Dejstva sankcije ništavosti i rušljivosti	507
Razvoj shvatanja o nevažećim ugovorima u rimskom pravu	508
Savremena shvatanja o nevažećim ugovorima	509
Nevažeći ugovori prema zakonu o obligacionim odnosima	513

Odsjek 3.

NIŠTAVI UGOVORI 519

Pojam	519
Pretpostavke ništavosti ugovora	521
Posljedice ništavosti	537

Odsjek 4.

RUŠLJIVI UGOVORI 554

Pojam i osobine	554
Razlozi rušljivosti	555

Posljedice rušljivosti–poništenje ugovora i posljedice poništenja	559
Prestanak prava na isticanje rušljivosti	565

Odjeljak 2

RASKID UGOVORA ZBOG NEISPUNJENJA I PRESTANAK UGOVORA ZBOG SMRTI UGOVORNIKA

567

Sporazumni raskid ugovora zbog neispunjenja	567
Jednostrani raskid ugovora zbog neispunjenja	573
Prestanak ugovora zbog smrti ugovornika	610